

Aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de heer drs. S. Dekker
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Amsterdam, 10 juni 2015

Geachte heer Dekker,

In 2008 richtten 42 hoofdredacteuren en uitgevers zich tot het kabinet met een brandbrief over de concurrentievervalsing door de publieke omroep. Zij schreven toen dat concurrentievervalsing de pluriformiteit van de journalistiek in de breedste zin van het woord bedreigt.

In de jaren die sinds 2008 verstreken zijn, is geen overheidsbeleid gevoerd om marktverstoring door de publieke omroep tegen te gaan. Met de nu bekende contouren van het NPO Concessiebeleidsplan 2016-2020 en de wijziging van de Mediawet, waarover binnenkort besluitvorming plaatsvindt, lijkt het aanpakken van marktverstoring in de komende jaren opnieuw uit de weg te worden gegaan. Nu, zeven jaar later, luiden we daarom opnieuw en nog indringender de noodklok om de oneerlijke concurrentie met de publieke omroep een halt toe te roepen.

Keiharde concurrentie

Het wekt onze verbazing dat de NPO in haar nieuwe concessiebeleidsplan vol inzet op digitale media. Juist op digitale platforms moeten private nieuwsmedia hun nieuwe economische fundament zien te vinden. Gescheiden werelden van dagbladen, radio en televisie zijn opgegaan in het digitale domein met rechtstreekse, harde concurrentie als gevolg. In de strijd om het publiek is de NOS met haar apps op smartphones en tablets bijna marktleider, zonder dat het aanbod zich onderscheidt van het nieuwsaanbod van private nieuwsorganisaties. Dat roept de vraag op waar de grenzen van de publieke nieuwsvoorziening moeten liggen. Zelfs de vraag naar de legitimatie voor het uit belastingmiddelen bekostigen van - vaak reeds beschikbaar - digitaal nieuwsaanbod is in de achterliggende jaren nooit beantwoord. Naar onze stellige overtuiging ontbreekt die legitimatie, net zoals nooit legitimatie heeft bestaan voor bijvoorbeeld een publieke krant.

Serieuze concurrentietoets

Om de pluriformiteit, kwaliteit en onafhankelijkheid van de journalistiek te waarborgen en de nieuwsvoorziening door de publieke omroep wél onderscheidend te maken, moeten de nieuwsactiviteiten van de publieke omroep worden begrensd, vooral op digitale platforms. De huidige verstoring van het speelveld leidt tot een verschraling van het Nederlandse journalistieke aanbod, zowel in omvang als in kwaliteit. De eerste stap naar een gelijk speelveld is een serieuze concurrentietoets voor activiteiten die onder het publieke mediabestel vallen. Activiteiten moeten toegevoegde – dus onderscheidende – publieke waarde bieden en mogen de markt niet verstoren, willen ze bekostigd worden vanuit belastingmiddelen. Of aan die voorwaarden wordt voldaan, maakt een concurrentietoets inzichtelijk. Het ligt in de rede deze concurrentietoets bij de onafhankelijke

ACM te beleggen. De toets dient bovendien niet alleen op initiatief van de publieke omroep uitgevoerd te worden, maar ook als marktpartijen daar om verzoeken.

Tot slot

De ondertekenaars verzetten zich niet tegen al het goede dat de publieke omroep biedt. Wel dient oneerlijke concurrentie met de publieke omroep grondig aangepakt te worden. De pluriformiteit en kwaliteit van de journalistiek worden door marktverstoring bedreigd, evenals de werkgelegenheid in de sector. Nu u het publieke mediabestel hervormt, ligt de bal nog nadrukkelijker bij u.

Ondertekenaars

Arendo Joustra, *hoofdredacteur Elsevier*

Eric Bassant, *hoofdredacteur Zorgvisie*

Rien van Beemen, *CEO NRC Media*

Irene de Bel, *hoofdredacteur Opzij*

Barbara van Beukering, *hoofdredacteur PAPER*

Joost Bon, *uitgever NU.nl*

Jan Bonjer, *hoofdredacteur FD*

Dina Boonstra, *algemeen directeur NDC mediagroep*

Robert van Brandwijk, *hoofdredacteur Metro*

Mario Broekhuis, *hoofdredacteur Landleven*

Frits Campagne, *CEO De Persgroep Nederland*

Ferdy Demmers, *algemeen directeur Holland Media Combinatie*

Evert van Dijk, *algemeen hoofdredacteur NDC mediagroep*

Jan-Kees Emmer, *adjunct-hoofdredacteur De Telegraaf*

Frits van Exter, *hoofdredacteur Vrij Nederland*

Daniël Gillissen, *adjunct-hoofdredacteur Nederlands Dagblad*

Bert Habets, *CEO RTL Nederland*

Alexia Hageman, *hoofdredacteur Nursing*

Thomas Hendriks, *hoofdredacteur Quest*

Gert-Jaap Hoekman, *hoofdredacteur NU.nl*

Peter Jansen, *hoofdredacteur a.i. De Gelderlander*

Jim Jansen, *hoofdredacteur New Scientist*

Gerjo Klein Wolterink, *uitgever BDUMedia*

Lútsen Kooistra, *hoofdredacteur Friesch Dagblad*

Wim Kranendonk, *hoofdredacteur Reformatorisch Dagblad*

Sjirk Kuijper, *hoofdredacteur/directeur Nederlands Dagblad*

Cees van der Laan, *hoofdredacteur Trouw*

Erwin van Luit, *uitgever Elsevier, Elsevier Juist, Beleggers Belangen, Beurs.nl*

Hylke van der Meer, *directeur Weekbladpers Media*

Wouter van der Meulen, *uitgever Vrij Nederland*

Ronald Ockhuysen, *hoofdredacteur Het Parool*

Gert Jan Oelderik, *algemeen directeur Holland Media Combinatie*
John van den Oetelaar, *hoofdredacteur Eindhovens Dagblad*
Huub Paulissen, *hoofdredacteur Dagblad De Limburger/Limburs Dagblad*
Suzanne Pronk, *hoofdredacteur Jamie Magazine*
Loek Radix, *CEO Media Groep Limburg*
Philippe Remarque, *hoofdredacteur de Volkskrant*
Martha Riemsma, *hoofdredacteur Tubantia*
René van Rijckevorsel, *hoofdredacteur Elsevier Juist*
Christiaan Ruesink, *hoofdredacteur AD*
Hugo Schneider, *adjunct-hoofdredacteur Holland Media Combinatie*
Rinder Sekeris, *directeur-uitgever Nederlands Dagblad*
Frans Smits, *hoofdredacteur Historisch Nieuwsblad, Maarten*
Hans Snijder, *hoofdredacteur Leeuwarder Courant*
Lotte Stegeman, *hoofdredacteur Kidsweek, 7Days*
Claudia Straatmans, *hoofdredacteur Marie Claire*
Harm Taselaar, *hoofdredacteur RTL Nieuws*
Mark Termeer, *directeur Young and Connected*
Peter Vandermeersch, *hoofdredacteur NRC Handelsblad, nrc.next, NRC Q*
Bart Visser, *algemeen directeur Erdee Media Groep*
Wilbert de Vries, *hoofdredacteur Tweakers*
Harry de Wit, *directeur TMG Landelijke Media*
Norbert Witjes, *hoofd content BDUmedia*

Een afschrift van deze brief is verzonden naar de vaste commissie OCW van de Tweede Kamer.